

NOTITSER

I.

Dansk Tidsskrift-Index 1915.

Paa J. L. Lybeckers Forlag har Bibliotekarerne Svend Dahl og Th. Døssing udgivet en systematisk Fortegnelse over 165 danske Tidsskrifters Indhold i 1915. Det er utvivlsomt et stort Savn, der hermed afhjælpes, og der er al Grund til at være Forff. taknemlig for det Arbejde, de derved har udført. Det vil kun være naturligt ogsaa at henlede Nationaløkonomisk Tidsskrifts Læsere paa dette Værk. En betydelig Del af Bogens 246 Sider er viet Samfundskundskaben; der er endvidere Afsnit om Landbruget, om Haandværk og Industri, om Handel og Samfærdsel, om Forsikring og Forsørgelse osv. Den økonomisk interesserede vil da hyppigt finde Anledning til at søge dansk Tidsskrift-Index' Vejledning over, hvor et Emne, han ønsker Oplysning om og maaske har Fornemmelsen af at have set behandlet, er at finde i vor betydelige Tidsskrift-Litteratur. Og det er jo Meningen, at Bogen fremtidig skal udkomme aarligt. Men da dette er Hensigten, vil det ogsaa være rimeligt paa dette Sted at henstille til Forff. at ændre Systematiken i det Afsnit, der nærmest angaar os her, nemlig Afsnittet vedrørende Samfundskundskaben. Den Tilpasning af det Dewey'ske Decimalsystem, der er Grundlag for Stoffets Ordning i Tidsskrift-Indexen, er nemlig i

NOTITSER

I.

Dansk Tidsskrift-Index 1915.

Paa J. L. Lybeckers Forlag har Bibliotekarerne Svend Dahl og Th. Døssing udgivet en systematisk Fortegnelse over 165 danske Tidsskrifters Indhold i 1915. Det er utvivlsomt et stort Savn, der hermed afhjælpes, og der er al Grund til at være Forff. taknemlig for det Arbejde, de derved har udført. Det vil kun være naturligt ogsaa at henlede Nationaløkonomisk Tidsskrifts Læsere paa dette Værk. En betydelig Del af Bogens 246 Sider er viet Samfundskundskaben; der er endvidere Afsnit om Landbruget, om Haandværk og Industri, om Handel og Samfærdsel, om Forsikring og Forsørgelse osv. Den økonomisk interesserede vil da hyppigt finde Anledning til at søge dansk Tidsskrift-Index' Vejledning over, hvor et Emne, han ønsker Oplysning om og maaske har Fornemmelsen af at have set behandlet, er at finde i vor betydelige Tidsskrift-Litteratur. Og det er jo Meningen, at Bogen fremtidig skal udkomme aarligt. Men da dette er Hensigten, vil det ogsaa være rimeligt paa dette Sted at henstille til Forff. at ændre Systematiken i det Afsnit, der nærmest angaar os her, nemlig Afsnittet vedrørende Samfundskundskaben. Den Tilpasning af det Dewey'ske Decimalsystem, der er Grundlag for Stoffets Ordning i Tidsskrift-Indexen, er nemlig i

det hele og store urimelig, fordi den amerikanske Samfundsvidenskab og det amerikanske Samfundsliv afviger fra tilsvarende danske Forhold paa en saadan Maade, at det næsten er umuligt at passe det danske Stof ind i den amerikanske Ramme. Der er f. Eks. ingen Grund til i Danmark at sætte „Aktieselskaber“ i en særlig Afdeling, fordi man i amerikanske Biblioteker skal have en Gruppe for „Trusts“. Det faar nu endda være. Mindre heldigt er det f. Eks., at Forff. aabenbart har haft meget vanskeligt med at faa hele vor særlige Socialforsikring ind i Systemet. Oplysningerne herom er spredt ret vilkaarligt, og det kan umuligt være anderledes, saaledes som Rammerne er. Der er aabenbart ikke andet for end at tilvejebringe en systematisk Inddeling af de økonomiske Foreteelser og deres skriftlige Behandling i Overensstemmelse med danske Forhold. Og saa lade Amerikanerne beholde den Dewey'ske Ordning af det amerikanske Stof. Det vil sikkert spare meget Besvær ved Udarbejdelsen og i høj Grad hjælpe Læseren til at finde hvad han søger. Og saa vil der ogsaa blive bedre Tid til en omhyggeligere Placering af Afhandlingerne. Hvorfor er f. Eks. de her i Tidsskriftet offentliggjorte „Økonomiske Oversigter“ sat under Gruppen: Socialøkonomi, naar der er en Gruppe, der hedder: Økonomiske Forhold i Almindelighed under Krigen? Eller hvorfor staar en Afhandling af Birck om vore Statsfinanser under „Danmarks økonomiske Forhold“, naar der er et Afsnit, der hedder: Finansvæsen, Skatter og Afgifter? Saaledes var der adskillige Spørgsmaal at gøre. . Naturligvis er det paa sin Vis uretfærdigt at gøre dem, fordi selv to Bibliothekarer ikke kan forstaa sig paa alt. Men hvis det lykkes Forff. økonomisk at sikre Foretagendet, saaledes at det ad Aare kan gentages, bør de i hvert Fald paa Samfundskundskabens Omraade søge sagkyndig Bistand. Og saa bør de ogsaa forsyne Bogen med en aarlig, alfabetisk Fortegnelse over Emneordene. Den troede jeg var uundværlig efter moderne Bibliotekaranskuelser.

Der er dog al mulig Grund til at glæde sig over, at et saadant Værk er fremkommet, og utvivlsomt vil de Mangler, der er, i Aarenes Løb blive rettede.

E. C.

II.

Tysk Befolkningsstatistik.

I Aargangen 1915 af Zeitschrift des K. Sächsischen Statistischen Landesamts findes nogle Oplysninger om den sachsiske Befolknings Bevægelser gennem Ægteskaber, Fødsler og Dødsfald i Aarene 1913—15, jfr. følgende Oversigt:

	$\frac{1}{7}$ 1913	$\frac{1}{7}$ 1914	Kalenderaar	
	— $\frac{30}{6}$ 1914	— $\frac{30}{6}$ 1915	1913	1915
Indgaaede Ægteskaber	40 411	32 467	40 307	26 300
Levendefødte	121 106	109 481	122 985	86 830
Dødfødte	4 546	3 934	4 487	3 176
Døde { under 1 Aar	17 968	20 057	19 361	14 226
over 1 Aar	49 604	74 719	49 151	66 472
I alt	67 572	94 776	68 512	80 698

Værdifuldest er naturligvis Oplysningerne for Kalenderaaret 1915, skønt Krigen jo for Fødslernes Vedkommende ikke har kunnet virke hele Aaret. Men i Sammenligning med 1913 viser Tallene for 1915 en Nedgang i Antallet af Fødte paa ca. en Tredjedel og en Opgang i Antallet af Døde (Antallet af døde Børn er naturligvis aftaget paa Grund af Nedgangen i Fødselstallet) paa ca. en Femtedel. Fødselsoverskudet er aftaget fra 54 500 i 1913 til godt 6 000 i 1915.